

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputationum// Roberti Bel-//larmini Politiani,// Societatis
Iesv// De Controversiis// Christianae Fidei, Adver-//sus
huius temporis Haereticos,// Tomus ...**

De Sacramento Evcharistiæ - Sex Libris Explicata

Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>

Ingolstadii, [1589]

VD16 B 1603

XXV. Soluuntur argumenta Ioannis Caluini.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54113](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54113)

imposturam in principio libri de abroganda Missa priuata, ubi dicit, Papam ingressurum in epistolas decretales, pro fundamento citare illa verba Pauli: *Translato sacerdotio necesse est, & legis translatio fiat*: & inde deducere, post Christi ascensionem translatum fuisse sacerdotium à Christo in Petrum, deinde à Petro in Papam; & à Papa in suos successores. Quà Lutheri imposturam iterum repetit Illyricus in Apologia Confessionis Antuerpiensis, cap. de Missa, ubi etiam addit Papam loqui de sacerdotio secundum ordinem Melchisedech.

SED hic tria sunt mendacia. PRIMVM, quod Papa ista dicat ingressurus in decretales epistolas, & pro fundamento iaciat. Nam ille Canon: *Translato sacerdotio*, non habetur in i. titulo, sed in 2. nec in principio illius tituli; nam duo alij canones precedunt.

SECUNDVM mendacium est, quod Papa ista dicat. Nam in toto illo canone, non est nomen Christi, nec Petri, nec Papæ, sed ponuntur ipsa verba Pauli cum quadam annotariuncula S. Augustini, quæ solùm continet, legem & sacerdotium esse omninò connexa.

TERTIVM mendacium est, quod in eo canone agatur de sacerdotio Christi, vel Melchisedech. Nam expressè agitur de sacerdotio Leuitico, vt glossa bis notat. Itaque mera sunt Lutheri somnia, translatum esse sacerdotium à Christo in Petrum, vel à Petro in Papam.

CAPVT XXV.

Soluuntur argumenta Ioannis Caluini.

IOANNES Caluinus lib. 4. Institut. cap. 18. §. 1. quinque argumenta proponit, cum dicit se verbo Dei clarissimè demonstraturum sacrificium Missæ insigni contumelia Christum afficere; crucem eius sepelire, & opprimere; mortem eius in obliuionem tradere; fructum, qui ex ea nobis proueniebat, tollere; Sacramentum, quo mortis memoria relicta erat, eneruare, & dissipare: quæ omnia argumenta exequitur in sequentibus sectionibus.

PRIMVM igitur tale est argumentum. Christus est sacerdos in æternum: ergo nulli substitui debent Christo successores, aut vicarij. Ergo nulli sunt modò sacerdotes in terris, proinde

Yyy 3 proinde

proinde nec sacrificia: nam in veteri lege idē multiplicabantur sacerdotes, quia morte prohibebantur permanere, ut apostolus dicit ad Hebr. cap. 7. Neque responderi potest, eos qui nunc ordinantur sacerdotes, non succedere Christo, sed eius suffraganeos esse. Nam Apostolus loco citato non concedit vllorum sacerdotum multiplicationē, nisi propter mortem præcedentium. Christus autem semper vivit, & sacerdos manet; ergo solus fungitur sacerdotio: vel si multi sunt in terris sacerdotes, Christo sacerdotium abrogatur.

RESPONDEO; Nullus Catholicorum affirmat, sacerdotes, qui sunt in Ecclesia, Christo succedere: quare non erant opus, ut id Calvinus refelleret; nam quod Lutherus, & Illi mentiantur, id haberi in epistolis decretalibus, paulo antea refutatum est.

Quod autem attinet ad vicarios, & suffraganeos, vel potius ministros Christi in sacerdotio secundum ordinem Melchisedech, falsum est horum multiplicationem repugnare unitati, & æternitati sacerdotij Christi. Nam Christus non solum est sacerdos, sed etiam est vnicus, & æternus Magister, ut ipse dicit Matth. 23. Immo etiam ad sacerdotium pertinet docere, ut idem Calvinus fateretur eodem lib. 4. Institut. cap. 1. §. 5. & tamen quia Christus non docet nunc per se humane more, & visibiliter, ut hominum natura requirit, non repugnat unitati, & æternitati magisterij ipsius, ut sint multi homines, qui dicantur Doctores, & Magistri, & in hac re vicarij suffraganei, & ministri Christi, ut patet ex Paulo, qui 1. Timoth. 2. & 2. Timoth. 1. vocat se Doctorem, & Magistrum. 1. Corint. 3. vocat se & alios nonnullos, Dei coadiutores, & ministros. & 2. Corint. 5. dicit: *Pro Christo legatione sumus, tanquam Deo exhortate per nos. Itaque obsecramus pro Corinthios reconciliamini Deo*: quibus verbis se, & legatum, & vicarium Christi facit. Idem dici potest de officio pascendi, & Sacramenta ministrandi. Christus enim est pastor omnium ovium, ipse est, qui baptizat. & Sacramenta cetera confert, omnia consensu; & tamen quis vnquam negavit, debere esse in Ecclesia multos pastores, & Sacramentorum ministros, qui locum Christi, & ut ministri Christi visibiliter ista faciāt? Nonne etiam aduersarij pastores, & doctores, & ministri dici volunt, & quotidie docent, & baptizant; & tamen non putant se derogare unitati Magisterij, & Pastoratus CHRISTI: Eodem

igitur
ter,
tati
vica
non
ni
per
A
mul
pru
plic
aut
stri
succ
zarc
ser,
alij
cedi
tur:
eius
pora
mul
varia
S
rigi
crifi
cium
mus
hile
cruc
ficiu
cis v
gem
crifi
peti
tur
han
tura
Et c
gim

igitur modo, quia Christus non sacrificat nunc per se visibiliter, & humano more in terris: non repugnat vnitati, & eternitati sacerdotij eius, vt habeat in terris sacerdotes ministros, & vicarios, per quos id faciat. Immo vt supra demonstrauius, non potest Christus alia ratione verè dici sacerdos in æternū, nisi per ministros sacrificet, quandoquidem certum est, eum per se propriè non sacrificare.

Ad locum autem Apostoli, qui viderur absolutè excludere multiplicationem sacerdotū in Testamento nouo, in promptu est responsio. Apostolus enim excludit absolutè multiplicationem sacerdotum in eadem dignitate, & potestate; nō autem sacerdotum inferiorum, & qui respectu Christi, ministri sint, & dicantur. Nam in lege veteri ob mortem Aaronis, successit illi in eadem dignitate, & potestate Eleazarus, Eleazar Phinees, & sic de aliis, & si nunquam Aaron mortuus esset, nullus ei successisset; tamen viuente etiam Aaron multi alij erant inferiores sacerdotes. Sic igitur Christo nemo succedit in eadem dignitate, & potestate, quia nunquam moritur: tamen ipso viuente, multi inferiores ordinantur, qui sint eius vicarij, & administri. Quod etiam videmus in regno temporali, vbi Regi, quamdiu viuuit, nunquam succeditur, licet is multos habere soleat vel Proreges, vel ministros, per quos in varijs prouincijs ius dicat.

SECUNDVM Caluini argumentum tale est. Non potest erigi altare, quin euertatur crux Christi, nec potest offerri sacrificium Missæ, sine iniuria sacrificij crucis. Nam sacrificium crucis habet vim infinitam, & æternam; ergo non egemus alio sacrificio; ergo multiplicare tot sacrificia Missæ, nihil est aliud, quàm negare virtutem, & sufficientiam sacrificij crucis. Neque valet effugium eorum, qui dicunt Missæ sacrificium idem esse cum sacrificio crucis. Nam si sacrificiū crucis verè habet infinitam, & æternam vim, non solum non egemus alio sacrificio, sed neque alia repetitione eiusdem sacrificij. Neque illud aliorum effugium valet, qui dicunt, repetitionem huius sacrificij ad id necessariam esse, vt applicetur singulis vis primæ oblationis sacrificij crucis. Nam ad hanc applicationem satis esse possunt media à Christo instituta, prædicatio scilicet Verbi, & sacra Cœnæ administratio. Et confirmantur hæc omnia ex Apostolo Hebr. 9. & 10. vbi legitur Christum semel apparuisse per immolationem suam:

Yyy 4 item

item voluntate Dei nos sanctificatos esse per oblationem corporis IESU CHRISTI semel: item Christum vna oblatione consumasse in perpetuum sanctificatos: denique acquisita semel remissione peccatorum, nullam amplius restare oblationem. Accedit vltimò Christi vox, Ioannis 19. *Consummatum est*; quibus verbis testatur Dominus vno suo sacrificio perfectum esse, & completum, quidquid in salutem nostram erat.

RESPONDEO; Quod Apostolus ait Roman. 3. de lege & de: *Nunquid legem destrumus per fidem? absit, sed legem seruimus*; idem nos de cruce, & Missa dicere possumus; Nunquid crucem euertimus per Missam? absit, sed crucem statuimus. Quomodo enim Missa crucem euertet, quæ nihil firmè est aliud, nisi continua commemoratio crucis? Sed ad argumentum. Fatemur sacrificium crucis vim infinitam, & sempiternam habere ad sanctificandum, atque inde sequi concedimus, non esse opus alio sacrificio crucis, aut eiusdem sacrificij crucis repetitione; id est, non esse opus, vt alius Christus moriatur pro nobis, aut vt idem Christus sapius moriatur. Negamus autem inde sequi, non posse sine crucis Christi iniuria multiplicari sacrificia representantia sacrificium crucis, & eius fructum nobis applicantia. Nam si ita esset, non solum tollerentur Missæ de medio, sed etiam efficeremus omnia sacrificia Testamenti veteris fuisse peracta in iniuriam crucis Christi. Nam sacrificium crucis non solum vim habuit sanctificandi futuros homines, sed etiam præteritò inde enim dicitur; agnus occisus ab origine mundi, Apocalyp. 13. Illa igitur Caluini consequentia: Sacrificium crucis est perfectissimum; ergo non potest erigi altare, quin euertatur crux Christi; si quid valet contra altare Ecclesiæ, valebit etiam contra altare Synagoge; negemus igitur cum Manichæis, vt Caluino pareamus, Testamentum verus, quod tot altaria crexerit in contumeliam crucis.

Illud autem, quod Caluinus addebat, fructum crucis sibi applicari per prædicationem Verbi, & administrationem Cœnæ Domini: proinde non esse opus sacrificio Missæ: nihil concludit. Nam INPRIMIS eodem argumento probarem seperuacaneam esse Cœnam Domini, quia fructus crucis sibi applicatur per Baptismum; immò, & Baptismum seperuacaneum esse, quod sola prædicatione Verbi possit excitari fides.

fides, per quam applicatur fructus crucis. Placuit igitur Deo varia media instituere, quibus facilius, suavius, plenius fructum crucis consequeremur, atque unum ex his, nos sacrificium Missæ esse contendimus: neque aduersarij contrarium adhuc ostendere potuerunt. DEINDE etiam si ad applicandum fructum crucis, non esset sacrificium Missæ necessarium, nec vile, non tamen sequeretur esse in iniuriam crucis, quod Caluino probandum erat; immò nec sequeretur non esse necessarium. Nam adhuc necessarium esset ad religionem constituendam, quæ sine externo sacrificio esse non potest; ad Deum cultu supremo, & illi soli debito honorandum; ad sacrificium crucis commemorandum; & ad alios fines, de quibus supra diximus.

Ad loca ex Paulo adducta facillimè responderetur. Nam verba illa capitis 9. *Neque ut sapius se offerat, &c.* apertissimè omnium expositorum consensu de cruenta oblatione accipienda sunt; nam mox idem Paulus subiungit: *Alioqui oportebat eum frequenter pati ab origine mundi.* Sensus igitur est; Christus non intrauit in cælum per primam sui oblationem, id est, per mortem suam, ut deinde exeat, & se offerendo, & moriendo iterum intraret; & hoc sapius repetat, quemadmodum Pontifex Leviticus per victimam intrabat sanctuarium, & exibat, & rursus iterum per aliam victimam intrabat, & exibat: alioqui oportuisset Christum ab origine mundi pro singulis generationibus se offerre, ac mortem pati; sed vnica oblatione, id est, vnica morte peccata totius mundi purgavit, & cæli aditum omnibus hominibus aperuit. Videmus igitur Apostolum non excludere quamlibet iterationem oblationis Christi, sed eam solam, quæ mortem ipsius requirit.

Illam quoque verba capitis 10. *Sanctificati sumus per oblationem corporis Christi semel.* Et illa: *Vna oblatione consummavit in sempiternum sanctificatos:* similiter de cruenta oblatione intelligenda sunt. Sensus enim est; Per vnã Christi mortem sanctificati sumus, immò etiam consummati sumus, adepti videlicet non solum remissionem peccatorum, sed etiam ornamenta iustitiæ, & ipsam beatitudinem; & hoc in sempiternum; id est, pro omni ætate, & generatione, ut iam non egeamus alio Christo, qui morte sua nos redimat, vel ut idẽ Christus pro nobis, vel pro aliis sæpius moriatur.

Illud autem ex eodem capite: *Vbi est remissio peccatorum, iam non est oblatio pro peccato*, quod aduersarij maxime vident, si quid probaret, tantum probaret, non esse locum pro sacrificio crucis, vlli sacrificio propitiatorio, non autem vlli sacrificio absolute: nam multa sunt sacrificia verè, & proprie dicta, quæ non sunt propitiatoria. Quare parum fideliter Calvinus ex Paulo citauit, nullam amplius restare oblationem, cum Paulus disertis verbis dixerit, nullam esse oblationem pro peccato.

Sed neq; admittimus ex hoc loco posse colligi, Missam esse sacrificium propitiatorium, seu oblationem pro peccato. Nam duo requiruntur ad remissionem peccatorum. VNUM, vt inueniatur precium liberationis, seu satisfactio iusta, & debita diuinæ iustitiæ. ALTERVM, vt precium in particulari applicetur hominibus. Quod attinet ad PRIMVM, sacrificium crucis remisit omnia peccata, præterita, præsentia, & futura siquidem precium acquisiuit sufficientissimum pro peccato totius mundi: & ideo illo sacrificio peracto, & peccatis remissis, non restat vlla similis oblatio pro peccato, id est, proquirendo precio ad remissionem peccatorum. Et hoc solum est, quod Apostolus eo loco scribit. Quantum ad SECUNDVM, nondum facta est remissio peccatorum omnium, adhuc sunt, & erunt vsque ad mundi consummationem, quibus applicandum sit precium liberationis, & remittenda peccata, & ideo remanet hostia pro peccato, nimirum sacrificium Missæ.

DICES; Videtur Apostolus, cum ait: *Iam non est oblatio pro peccato*, respicere ad sacrificia Iudaica, quæ pro peccato dicebantur; ac docere illa sacrificia esse omnia abrogata, cum iam peracta sit remissio peccatorum: non ergo solum excludit Paulus nouam oblationem, qua acquiratur precium, sed omnes alias oblationes pro peccato, etiam si tantum representatiuæ, & applicatiuæ sint sacrificij crucis.

RESPONDEO; Non cogimur dicere, Apostolum respicere ad sacrificia Iudaica: sententia enim eius hoc tantum pollicetur, vt acquisito precio remissionis peccatorum, non requiratur oblatio acquisitiua illius precij. Potest tamen concipi Paulum respexisse ad illa sacrificia veteris legis, non vt erant representatiua, & aliquo modo applicatiua sacrificij crucis, sed vt erant figuræ, & promissiones futuri sacrificij: peractio enim

enim sacrificio crucis, & precio acquisito, frustra adhiberetur figuræ promittentes id, quod iam habemus. Quod autem non excludat Paulus sacrificia repræsentantia, & applicantia sacrificium crucis, manifestissimè patet ex eo, quod alioqui excludisset etiam Baptismum, & Cœnam Domini, quæ sunt etiam Sacramenta repræsentantia, & applicantia fructum crucis; immò & verbum, & fidem, & orationem, & omnia media, seu instrumenta, quibus applicatur fructus crucis. Nam sic argumentari possemus; Per crucem sunt remissa omnia peccata; ergo frustra sunt omnia instrumenta iustificationis.

Denique illud, *Consummatum est*, perperam à Caluino adducitur. Non enim significat, ut ipse somniat, vnica oblatione crucis consummata, & completa omnia, quæ in salutem nostram erant; quasi superuacanea fuerint cetera, doctrina, Sacramenta, exempla, & omnes labores ante crucem obiti: sed significat, ut Chryostomus, Augustinus, Cyrillus, Theophylactus, & alij exponunt, consummatas fuisse pœnas, & afflictiones, quas in carne passurus erat, vel, quod in idem recidit, consummata fuisse Prophetarum oracula, quæ passionem eius prædixerant.

TERTIVM argumentum Caluini sumitur ex eo, quod sacrificium Missæ vnica Christi mortem obliteret, & ex hominum memoria excutiat. Nam Testamenti confirmatio à morte testatoris pender: ergo & Testamenti Christi confirmatio à morte Christi pender. Sed Missa est nouum Testamentum; immò quot sunt Missæ, tot sunt Testamenta: ergo ut rata sint, oportet Christum toties mori, quoties dicitur Missa: ergo vnica illa Christi mors, aut non creditur, aut pro nihilo ducitur. P R A E T E R E A hostiam quæ offertur, occidi & mactari necesse est: ergo si Christus singulis Missis sacrificatur, eum singulis momentis mille in locis crudeliter interfici oportet. Neque valet si respondeant, sacrificium Missæ esse *ἀναίματον*: nam non pender ex arbitrio hominum, ut sacrificij naturam mutant; & Apostolus ait: *Sine sanguinis effusione non fit remissio*.

RESPONDEO; Si Catholici dicerent, in sacrificio Missæ verè Christum mori, Caluini argumentum aliquid virium habere videretur: sed cum dicant omnes, Christum non mori nisi in Sacramento, seu signo repræsentante vnica illam mortem, quam aliquando obiit; tantum abest, ut Missa obliteret Christi

Christi mortem, vt potius efficiat, ne vnquam obliteretur. **S**ED inquit Calvinus: *Et si dicant Papista, se Christum nec uelle, nec posse interficere, tamen id sequi ex eorum dogmate, argumenta nostra probant. Videamus igitur an ita sit.*

PRIMUM argumentum ex nomine Testamenti, nihil probat. Nam Missa non est noua Testamenti Christi institutio, sed est repetitio illius eiusdem, quod Christus aliquando fecit, & sua morte confirmauit. Quemadmodum inter homines, cum testamentum morte confirmatum saepius in iudicio exhibetur, & recitatur, aut etiam describitur ad applicandam huic, aut illi hereditatem, non est opus vt testator iterum moriariatur; sed satis est, si constet testatorem esse mortuum, nec uere mortem reuocasse, aut immutasse suum testamentum.

SED contra probare nititur Calvinus, singulas Missas esse Testamenta noua, id est, diuersa ab illo Testamento quod Christus initio fecit, & morte sua confirmauit: *Singula Missa inquit, nouam peccatorum remissionem, nouam iustitiam acque remissionem promittunt; ergo tot sunt noua, ac diuersa Testamenta quot Missae.*

RESPONDEO; Remissio peccatorum, & iustitiae acceptio, quam Missa promittit, respectu eius cui promittitur, noua dici potest, quippe qui eam antea non habebat: sed respectu sacrificij crucis, de quo Calvinus loqui debet, non est noua, sed est illa ipsa, quae per sacrificium crucis parata est; nam vt saepe diximus, sacrificium Missae applicat fructum sacrificij crucis. Atque in hoc est totus error aduersariorum, quod si falsò persuaserint, nos tribuere Missae vim remittendi peccata sine vllò ordine ad sacrificium crucis.

Ad aliud argumentum ex occisione hostiae, quae offertur: **R**ESPONDEO; Sacrificium Missae esse verissimum sacrificium, & tamen non exigere veram hostiae occisionem. Scilicet enim occisio requiritur in oblatione rei uiuentis, & quae forma rei uiuentis offertur, vt cum offeruntur agni, vitulae, & similia, quorum destructio in morte consistit. Atque forma sacrificij est rei inanimae, vt panis, vini, thuris, & similia, non potest requiri occisio, sed solum consumptio, quae conueniens. In Missa igitur offertur quidem Christus, quod res uiuens, & offertur in forma rei uiuentis, quantum ad praesentationem, vbi solum requiritur mors representata, non autem mors reipsa: sed vt est sacrificium reale, & proprie dicitur.

dictum, offertur in forma panis, & vini, iuxta ordinem Melchisedech, & proinde in forma rei inanime. Vnde in Canone, ubi habentur verba oblationis potissimæ post consecrationem, dicimus: *Offerimus panem vite æternæ, & calicem salutis perpetuæ.* Quare consumptio huius sacrificij, non debet esse occisio, sed manducatio.

Ad illud: *Sine sanguinis effusione non fit remissio*; RESPONDEO; Apostolum loqui de sacrificijs legis veteris, in qua nulum erat sacrificium pro peccato sine sanguinis effusione. Sic enim ait Hebr. 9. *Omnia penè in sanguine mundantur secundum legem, & sine sanguinis effusione non fit remissio.*

PRAETEREA potest etiam absolute, & generatim accipi Pauli sententia; non quod quotiescunque fit remissio, tum sanguinem fundi oporteat, sed quòd remissio nunquam fiat, nisi in virtute effusionis sanguinis, siue ea nunc fiat, siue facta, siue futura sit.

DENIQUE in sacrificio Missæ rectissimè potest dici sanguis Christi effundi, ut ipse Dominus loquitur, cum ait: *Hic est sanguis meus, qui pro multis funditur*; siue consideremus mysticam sanguinis effusionem, siue realem effusionem, id est, libationem, seu oblationem sanguinis Domini. Ut enim veritate secundum Scripturas, dicitur panis frangi cum distribuitur, etiam si integri panes dentur: sic etiam vinum fundi dici potest, cum distribuitur, licet plenæ amphoræ donentur; & eodem modo corpus sub specie panis frangitur, & sanguis sub specie vini funditur, dum offertur, & donatur Deo in sacrificio.

QUARTUM Caluini argumentum ducitur à fructu mortis Christi, quem Missa nobis præripit, dum ne eum agnoscamus & cogitemus, facit. Quis enim cogitet, se morte Christi redemptum esse, ubi nouam in Missa redemptionem viderit? Quis peccata sibi remissa confidat, ubi nouam remissionem viderit?

RESPONDEO; Argumentum non est dissimile superioribus: nititur enim falso illo fundamento, quòd Missa Catholicorum sententia, vim habeat expiandi peccata sine crucis sacrificio. Si enim hoc diceremus, rectissimè Caluinus colligeret, Missam nobis præripere fructum mortis Christi: sed quia id nulli Catholici docent, aërem verberat Caluinus.

Sed contra instat ille: *Neque euadet, inquit, qui dixerit, non alia*

alia

alia causa nos peccatorum remissionem in Missa obtinere, nisi quia morte Christi iam acquisita est. Non enim aliud adferimus, quam si iacet, nos ea lege à Christo redemptos esse, ut nos ipsi redimeremus: Et nihil iam passioni Christi relinquatur, nisi sit exemplum redemptionis, quo discamus nostri esse redemptores.

RESPONDEO; Mira est huius hominis cæcitas, vel mentia, qui nondum potuit, aut certè noluit Catholicorum sententiam intelligere. Nam IN PRIMIS Missa non est opus nostrum, sed Christi: ipse enim est verus sacerdos, qui per Ministros sacrificium offert, & per illud purgat, & remittit peccata. Quare etiam si Missa haberet vim per se absque sacrificio crucis, non idè tamen nos ipsi redimeremus, sed Christus nos redimeret. DEINDE non ita comparamus, ut perperam facit Calvinus, passionem Christi cum sacrificio Missæ, ut dicimus ex passione Christi sumi tantum exemplum redemptionis. Dicimus enim passione Christi totum precium redemptionis acquisitum, & propterea nos omnes eam ortos redemptos, quod attinet ad sufficientiam precij pro omnibus perfoluti: per sacrificium autem Missæ applicari precium illud, ut etiam applicatur per Sacramenta, quamuis alio, & alio modo, ut suo loco infra dicemus. Sicut igitur qui baptizatus non dicitur exemplum tantum sumere redemptionis à passione Christi, nec propriè redimere, sed applicare duntaxat precium per passionem acquisitum: sic etiam de sacrificio Missæ cogitari debet.

QUINTVM argumentum iam est solutum: nihil enim adfert, præter id, quod Lutherus dicebat, non posse idem accipi & donari. Hæc sunt argumenta ex lib. Institutionum. Alia dicit addit in Antidoto art. 6. Parisiensis, quæ brevissimè solvi possunt.

PRIMUM est hoc: *Institutio Christi sic habet: Accipite & manducate; non autem: Offerite; ergo sacrificium non ex instituto Christi est, sed palàm cum eo pugnat.* RESPONDEO; Non quam legimus Christum dixisse; Non offerite: quod si legimus, tum verè pugnaret cum instituto Christi sacrificium Missæ. Quod si illud urgeat Calvinus, quod non dixerit Christus; Offerite, iam supra responsum est, tum nihil colligi ex ipsa negatione; tum satis Christum apertè iussisse offerri, cum ait: *Hoc facite.*

ALTERVM argumentum est: *Nemo & surpare debet honorem sacerdotij, nisi à Deo vocatus, teste Apostolo. Nemo autem prater Christum & vocatus legitur.* RESPONDEO; Cùm Apostolos Christus ad honorem sacerdotij vocauerit illis verbis: *Hoc facite, nemo potest dicere eos non esse à Deo vocatos, nisi qui Christum neget esse Deum.* Qui autè Apostolis legitima ordinatione succedunt, non minus à Deo vocari censendi sunt, quàm olim à Deo iudicarentur vocari, qui Aaroni per carnalem propagationem substituebantur.

CAPVT XXVI.

Soluuntur obiectiones Kemnitij.

MARTINVS Kemnitius in 2. par. Examini pag. 800. & sequentibus proponit argumenta sua sub hoc titulo: *Argumenta ostendentia abominationem Missæ Pontificiæ.* Sunt autem argumenta sex.

PRIMUM tale est: *Instituere cultum extra Verbum, & sine Verbo Dei, & animum est, immò idololatria est, cum scriptum sit, Frustra & volunt me mandatis, & doctrinis hominum. Sed theatra repræsentatio per Verba, ritus, gestus, sicut in Pontificiæ Missæ fit, nullum habet Verbi testimonium, immò nec exemplum Christi, aut Apostolorum. Fatentur enim Pontificij scriptores, Apostolos sola Dominica oratione & sos in celebratione Cæna, & norant qui Romani Pontifices, & quo tempore singulos actus, & scenas mystici dramatis inuenerint; ergo, &c.* RESPONDEO; De propositione huius argumenti, sæpe iam in aliis disputationibus disseruimus. Hoc autem loco, etiamsi ea propositio verissima esset, nihil tamen argumentum concluderet: nam in assumptione etiam vitium est. Non enim, vt sæpe diximus, quæstio nostra est de cæremoniis Missæ, sed de substantia sacrificij: illam autem à Christo institutam, supra demonstrauimus testimoniis Scripturæ, & Patrum, & totius Ecclesiæ.

SECUNDVM argumentum Kemnitij: *Sacramenta extra Verbum à Christo institutum in aliam actionem toto genere diuersam transferre, ingens est piaculum. Christus autè Sacramenti, & non sacrificij actionem in Verbis institutionis præscripsit: contumelia igitur Cæna Dominica est, Missæ Pontificiæ.* RESPONDEO; Assumptio argumenti probanda fuerat: nam eam falsam esse, supra plurimis & clarissimis argumentis demonstrauimus.

TERTIVM